

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1663. usque ad annum 1674

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119193

§. 144. Juramentum a Scotiæ Parlamento cunctis Incolis impositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67332](#)

Sæc. XVII. nium Prædicantium, omniumque
 A. C. 1669. versas sectas profitentium nomina
 scribantur. Verum huic conventioni
 acriter se e opponebat Parliamentum
 utpote quod Catholicos & Non-Con-
 formistas tolerare constanter renuit.
 Cantuariensis quoque Pseudo-Archi-
 episcopus datis literis, omnibus suis
 Episcopis præcepit, ut in eos inqui-
 rant, qui conventus cogerent; nec hic
 contentus, ab ipso etiam Rege peti-
 ut edicta confirmaret, quibus eque-
 modi conventicula habere, & Non-Con-
 formistas cuidam societati aggregari
 prohibitum: Horum igitur artibus ma-
 ditata hæc concordia tunc in irru-
 cecidit.

§. CXLIV.

*Juramentum a Scotiæ Parlamento
 cunctis incolis impositum.*

*Vid. infra
 ad An. 1680.* Sub idem tempus Parliamentum in So-
 tia conventum habuit, in quo nu-
 sus quæstio agitabatur, an Episcopatus
 in hoc Regno restitueretur: Obstat
 tum Lauterdalius Dux, qui ad omnes
 auram flexibilis, primo Presbyterianis
 rum sautor, postea juratus Regiae
 dignitatis hostis, ac demum Carolo I.
 Rege in Regnum revocato fidelissimus
 ejus Minister, regiique consilii execu-

tor, simulque acerrimus Presbyteria- Sæc. XVII.
norum inimicus evasit. His artibus, A.C. 1669.
suaque qua pollebat, auctoritate facile
persuasit, Angliam & Scotiam ita reu-
niri, ut vetus Ecclesiæ disciplina semi-
per sarta servaretur, atque Episcopis
& Archiepiscopis omnia sua jura om-
nino intacta permanerent: insuper sua
facundia non modo, ut Episcopatus in
Scotia restaurandus decerneretur, ef-
fecit, sed insuper, ut Regi supremam
tam in profanis quam sacris auctorita-
tem sensim attribueret, Parliamentum
eo adduxit, ut die vigesima quinta
Novembris supremam Regiæ dignitatis
potestatem longe amplius, quam un-
quam, extenderet, imposito sequenti
juramento.

„Ego N. N. solemni hoc Jurejuran-
do affirmo coram Deo æterno, quem
„pro judice ac teste sinceræ meæ in-
„tentionis, in Juramento hoc præstan-
„do, invoco, me credere, atque ex-
„corde profiteri veram religionem pro-
„testanticam contentam in confessione
„illa fidei, quæ in acta publica relata
„exstat, & quod existimem illam scripto
„Dei verbo inniti, eique esse confor-
„mem; & ego promitto ac juro, me ei-
„dem omnibus vitæ meæ diebus adhæ-
„surum, conaturumque, ut in ea liberos
„meos enutriam; nec me unquam con-

Cc 5

„sen-

Sæc. XVII., sensurum ulli mutationi aut altera-
A.C. 1669, tioni ei repugnanti. Et quod rej-
 „ciam & abnegem omnes illiusmodi
 „opiniones, doctrinas ac praxes five
 „papisticas, sive fanaticas, quæ aut
 „contrariæ, aut minus conformes sunt
 „dictæ religioni protestanticæ, ac fidei
 „confessioni, utque testatam faciam
 „dem a me debitam Clementissimo Regi
 „meo Carolo secundo, hoc solemni
 „meo juramento affero ac juro, quod
 „dictus Rex sit supremus hujus Regni
 „Gubernator supra omnes personas, &
 „in omnibus caussis, tam Ecclesiasti-
 „cis, quam civilibus, quodque nullus
 „extraneus Princeps, Persona, Papa,
 „Prælatus, Status, aut potestas, aut
 „alius quicunque aut habeat, aut jure
 „habere possit ullam jurisdictionem,
 „imperium, superioritatem, Præemi-
 „nentiam, aut Authoritatem Ecclesiasti-
 „ficam, aut civilem intra hoc regnum;
 „ideoque prorsus abnego ac relinquo
 „omnes extraneas jurisdictiones, po-
 „testates, superioritates ac Authorita-
 „tes, sancteque promitto, me dehinc
 „sidem, veramque fidelitatem dicto
 „Regi, ejusque hæredibus, ac legitimi-
 „mis successoribus præstitterum; quo-
 „tumque in me est, me defensurum ac
 „propugnaturum omnia jura, ac juris-
 „dictiones, prærogativas, privilegia,
 „præ-

„præminentias, ac Authoritates ad Sæc. XVII.
„dictum Regem, hæredes, ac succes- A.C. 1669.
„sores ejus legitimos pertinentia. Præ-
„terea hoc solemnni meo juramento af-
„firmo ac juro, quod judicem omnino
„nefas & illicitum, subditis sub præ-
„textu Religionis, vel alio quovis, fœ-
„dera aut ligas inire, aut convocare
„vel convenire in ullis conciliis, con-
„ventionibus, vel cætibus ad tractan-
„dum, consultandum vel decernendum
„de ulla rebus statum sive civilem sive
„Ecclesiasticum spectantibus, sine spe-
„ciali Regiæ Majestatis jussu, licentia-
„que ejus expresse ad id concessa. Aut
„denique arma levare adversus dictum
„Regem aliosve Authoritatem ab eo
„habentes. Et quod nunquam ita arma
„assumam aut ejusmodi fœdera, aut
„cætus inibo. Quodque nulla incum-
„bat mihi obligatio vi ac virtute fœde-
„ris aut Nationalis, aut illius, quæ
„liga solennis dicitur, aut ex alia qua-
„cunque caufsa attentare mutationem,
„vel alterationem ullam in Regimine
„aut civili aut Ecclesiastico, prout ho-
„die legibus Regni stabilitum est. Et
„ego promitto ac juro, me totis meis
„viribus defensurum ac propugnatu-
„rum dictam Regiæ Majestatis juris-
„dictionem, contra omnes mortales,
„eiusque potestatem ac jurisdictionem
„me

Sæc. XVII. „me nunquam declinaturum. Ita mili
 A. C. 1669. „Deus sit propitius. Ac denique affi
 „mo ac juro me juramentum hoc so
 „lemne jurare in plano ac genuino ve
 „borum sensu absque ulla æquivoca
 „tione, mentali reservatione, aut alia
 „quavis evasione. Quodque nunquam
 „accepturus sim dispensationem all
 „quam ab ulla creatura, eave usus
 „ita me Deus juvet, &c.

Jam ipse Henricus VIII. jurame
 tum, quod *Suprematus* vocabatur, im
 posuerat, quo Rex supremam in Pol
 iticis & sacris potestatem sibi addic
 bat: aliud erat postea juramentum *fid
 litatis*, quo Jacobus sibi fidem promi
 jussit, ejurata Pontificis potestate in
 Reges: præter hæc duo juramenta Sto
 ticum hoc, quod cum Anglo, excepta
 diserta Transubstantiationis ejuratione
 convenit, omne Catholicæ fidei velle
 gium delet, Episcopatum in tuto cale
 locat, ac plenam Ecclesiæ gubernatio
 nem Regi ceu supremo Ecclesiæ Ca
 piti addicit: Verum inde tam in An
 glia quam Scotia graves oriebantur
 motus; Theologi enim & Nobiles hoc
 juramentum sibi imponi posse, poti
 sum eo ex capite negabant, eo quod
 in fidei suæ confessione Sectione V. san
 citum esset, *Christum adeo solum Ecclesia*
Caput esse habendum & Legislatorem, ut
quidam

quidem absque blasphemia iste honor aut Sæc. XVII.
titulus Angelo aut homini dari nequeat. A. C. 1669.

Præterea hoc juramento omnia alia
fœdera violari, querebantur, seque ob-
stringi dolebant, non obstituros muta-
tionibus in Regno aut Ecclesia: jam
aliunde, inquietabant ipsi, Regi tradita
sunt omnia Ecclesiæ jura, quid tum
futurum foret, si is ad Papismum re-
verteretur, suaque potestate ad Prote-
stanticæ Religionis suppressionem ute-
retur? Nihilominus Episcopales nihil
non agebant, ut hujus juramenti æqui-
tatem comprobarent, illudque inter il-
los Edinensis Episcopus prolixo sermone,
succinctius vero Aberdonensis Præful
his verbis explicabat: „Regem quidem
„vi hujus juramenti agnoscendum esse
„ut Ecclesiæ Caput, sic tamen, ut in-
„trinseca & immutabilis Ecclesiæ Po-
„testas, quæ sita est in usu clavium, mi-
„nisterio verbi, administratione sacra-
„mentorum, exercitio disciplinæ &c.
„immediate derivetur a Christo, nec
„Rex immutandi pro placito Regimi-
„nis Ecclesiastici jus habeat. Adjun-
„gebatur, hoc juramento prohiberi con-
„ventus, non pios, sed seditiosos, nec
„sancta pro Ecclesiæ reformatæ boro
„studia, sed arma & seditiones dam-
„nari, ac denique verba juramenti esse
„intelligenda, ut legitimæ exceptioni
„non

Sæc. XVII., non contradicant „Prævaluere ijs.
A.C. 1669. tur Episcopales, omnesque, qui ha
juramentum præstare recusabant, tis
quam schismatici, publicæ quietis per
turbatores, & vix non læsæ Majestati
rei habebantur: imo & Middlesexiens
conjurati in eos, qui Anglicum jura
mentum præstare recusarunt, omni
veritate fæviendi licentiam petierunt
Catholicos opprimendi occasionem
de aucupantes: quapropter tum in
ferrima erat hujus Ecclesiæ conditio
animis in diversa studia scissis & os
inter partes indies magis magis
invalecentibus. Verum hæc ma
semper illis impendent Ecclesiis,
quibus, qui potentia prævalent, in
tata temporis vicissitudine religiones
sicut tempore æstatis & hyemis velia
mutandi libertatem sibi arrogant,
in privatæ suæ opinionis subsidio
S. Literas pro arbitrio suo detorquent

§. CXLV.

Intestini tumultus in Hispania.

Wagner l. 3. Hoc item anno Hispania non mod
pag. 235. per Aquisgranensem pacem ijs.
Briet Annal. cont. bello magis perniciosem afflita, sed e
Relat. des tiam intestinis tumultibus agitata
diff. entre statum miseratione dignum redige
Jean & tur; periculosa præprimis inter Rega
Nithard.